

Готра В.В.
д.е.н., професор кафедри економіки підприємства
Кошль О.І.
студентка 4 курсу
Ужгородський національний університет

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЯК ЗАСІБ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Більшість вчених у сфері економіки та державного управління схилиються до думки, що в сучасних умовах необхідною умовою економічного зростання та конкурентоспроможності держави та її регіонів є забезпечення їх інноваційного розвитку.

На сьогодні основними слабкими сторонами інноваційного розвитку України, що потребують найшвидшого вирішення, є наступні:

- економіка країни відіграє роль ресурсного донора, і приймає мізерну участь як субпідрядник у науково-технічній сфері. Важливо віднайти нові можливості для наукового сектора, оскільки постійно розвиваються новітні сфери наукового світу;
- відсутність єдиної та чіткої системи державної підтримки підприємництва;
- низький рівень капіталовкладень у науково-дослідні розробки, особливо на підприємствах;
- зростання рівня безробіття, насамперед у сільських районах;
- інноваційний потенціал регіонів для залучення іноземного капіталу використовується надто слабо;
- розвиток науки відбувається окремо від економічних потреб;
- низький рівень коопераційних зв'язків між сектором науки та бізнесом, які ще й не мають стратегічного характеру;
- проблема подрібненості підприємництва, що має наслідком складність реалізації крупних інноваційних проектів;
- більшість суб'єктів господарювання зорієнтовані на виживання, а не на розвиток та впровадження інноваційних стратегій;
- результати науково-дослідної діяльності слабо підтверджені зарубіжними публікаціями та патентами;
- низький рівень інноваційної культури суспільства;
- зниження кількості студентів у вищих навчальних закладах;
- освітні програми не достатньо адаптовані до потреб ринку праці, а так звані реформи в сфері освіти не приводять до якісних змін;
- незначна частка участі суб'єктів господарювання у міжнародних конкурсах і програмах.

Розбудова національного промислового комплексу, формування адекватної до сьогоденної ситуації моделі інноваційної політики потребує спрямування зусиль на розвиток інноваційних кластерів, налагодження співробітництва та інших зв'язків у межах кооперації. Стратегічною метою України є умонтування своїх виробництв у ланки з високою доданою вартістю. На разі в Україні переважає розвиток монопольних секторів, що зводить створення загального обсягу товарів, робіт і послуг практично до мінімуму. А діяльність мікропідприємств ускладнена політико-економічними колізіями [1].

Стратегія інноваційного розвитку регіону – це стратегічний план дій, спрямований на розвиток потенціалів регіонів, що забезпечить збалансований розвиток усіх сфер регіональної системи (соціальної, економічної, культурної) .

У проєкті «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» зроблена оцінка інновативності економіки України. В документі показано, що інноваційні процеси в економіці не набули вагомих масштабів, кількість підприємств, що впроваджують інновації, зменшується з кожним роком і становить 12-14 %,

що менше в 3-4 рази, ніж в інноваційно розвинутих економіках. Зростання ВВП за рахунок введення нових технологій в Україні оцінюється всього у 0,7-1 %.

Таке катастрофічне становище погіршується несприйнятністю економіки України до зрушень, що відбуваються у світовій економіці. Впровадження передових досягнень світової науки стримується відсутністю інноваційної інфраструктури. Інноваційна інфраструктура – сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності [3].

До переваг, що зумовлюють розвиток інноваційних процесів на регіональному рівні порівняно з національним, можна віднести такі особливості:

1) сукупна близькість великої кількості виробників різних галузей, що своєчасно пропонують спеціалізовані товари і послуги та гнучко відповідають на зміни попиту;

2) залучення регіональних суб'єктів до транснаціональних мереж;

3) поява локальних фондів робочої сили з концентрацією специфічних навиків і форм навчання;

4) культурна та інституційна інфраструктура, яка постійно виникає всередині і навколо промислових кластерів і яка дуже важлива для ефективної роботи єдиної локальної соціально-економічної системи;

5) розвиток довіри між регіональними економічними суб'єктами [2].

Також формування стратегій на регіональному рівні допоможуть:

– зменшити ступінь диспропорцій у розвитку регіонів;

– стимулювати розвиток тих територій, які з певних причин не можуть працювати в режимі саморозвитку;

– створити умови для виникнення та функціонування потенційних «точок росту», розвиток яких є значущим для регіонів.

Отже, впровадження інноваційної стратегії, яка буде спрямована на формування інноваційного розвитку економіки, дасть змогу:

– передавати регіонам окремі функції державного управління;

– визначити конкурентні переваги економіки для підвищення конкурентоспроможності;

– виявити стратегічні галузі економіки та їхній розвиток, впровадити інновації задля поліпшення продуктивності усіх галузей економіки;

– створити умови для нарощення експорту вітчизняних товарів і вихід на зовнішні ринки;

– формувати сприятливого підприємницького середовища;

– забезпечити наявні природні, матеріальні, трудові, фінансові, інтелектуальні ресурси та ефективно їх використання;

– створити умови для розвитку сфери послуг, що дасть змогу розширити кількість робочих місць, зменшити рівень безробіття, зумовити адаптацію людських ресурсів і постати вагомою конкурентною перевагою економіки;

– забезпечити сприятливі умови для розвитку і реалізації інтелектуального потенціалу території, збільшення обсягів надання суспільних благ і послуг, підвищення добробуту населення.

1. Алексеев І. В., Урба С. І. *Інноваційна стратегія як засіб посилення безпеки та конкурентоспроможності економіки України: ДКС-центр, 2016.*
URL: <http://www.m.nauka.com.ua> (Стаття надійшла до редакції 13.09.2016 р.)

2. Манцевич Ю.М. *Стратегія інноваційного розвитку регіонів України: Сучасні проблеми економіки та підприємництва. Випуск 13, 2014. С. 92-96.*

3. Нагорна О. О. *Інноваційний розвиток національної економіки: діагностика проблем, важелі активізації: Фінансовий простір, 2014. № 2. С. 108-113.*